

(kursværdi pr. 1. januar 1981), der forholdsmæssigt vedrører de aktier, som den skattepligtige beholdt med tillæg af de faktiske anskaffelsessummer for senere erhvervede aktier.

Hvis fortjenesten indgår i skattepligtig særlig indkomst (dvs. aktierne sælges efter 3 års ejertid), indrømmes der efter de nuværende regler et samlet bundfradrag på 125.000 kr., såfremt hele aktiekapitalen i et selskab sælges. Hvis kun en del af aktierne sælges, nedsættes bundfradraget forholdsmæssigt. Det årlige procentfradrag fragår dog i bundfradraget, og den skattepligtige kan indenfor 4 på hinanden følgende indkomstår højst opnå et samlet bundfradrag på 125.000 kr.

I den således opgjorte samlede fortjeneste kan der efter fradrag af eventuelt tab ved afståelse af andre aktier, foretages et yderligere fradrag på 5 pct., dog højst 4.000 kr.

Denne opgørelsesmetode er meget vanskelig. Gennemsnitsmetoden, kombineret med 9 pct.-fradrag, forudsætter, at hovedaktionæren ved hver delafståelse og nyanskaffelse dels beregner den samlede anskaffelsessum for aktiebeholdningen, dels opgør grundlaget for beregning af nye 9 pct.-fradrag og samtidig opgør, hvor stor en del af tidligere beregnede 9 pct.-fradrag, som ikke er udnyttet ved delafståelse.

Det foreslås, at der i stedet for de forskellige fradrag indføres en ordning, hvorefter fortjeneste aftrappes i forhold til ejertidens længde. I denne fortjeneste gives der et fradrag på op til 50.000 kr.

En sådan aftrappingsordning er indført ved beregningen af fortjeneste ved afståelse af fast ejendom.

For fast ejendom opnås fuldstændig skattefrihed ved afståelse efter mere end 7 års ejertid.

Det er dog ikke fundet rimeligt, at indføre tilsvarende regler om fuldstændig skattefrihed ved afståelse af hovedaktionæraktier efter en vis ejertid. Opsparing i et hovedaktionærsselskab er kun beskattet med 40 pct. selskabsskat, hvorimod den tilsvarende opsparing hos personer er beskattet med personens normalt højere skatteprocent.

Som anført i de almindelige bemærkninger foreslås det derfor, at aftrappingsordningen vedrørende aktieafståelse udformes således, at opgjort fortjeneste ved afståelse efter mere end 3 års ejertid aftrappes med 10 pct. om året, dog således at aftrappingen ophører, når fortjeneste ved afståelse efter mere end 7 års ejertid er nedtrappet til halvdelen.

Da fortjeneste på hovedaktionæraktier for personer beskattes som særlig indkomst med 50 pct., vil den reelle beskatning – når kun halvdelen af

fortjenesten beskattes – kun udgøre 25 pct. af fortjenesten.

Det overskud, der kan realiseres af hovedaktionæren ved salg af aktier efter mere end 7 års ejertid, vil således i realiteten blive beskattet med 55 pct., nemlig først 40 pct. selskabsskat og derefter ved salget de forannævnte 25 pct. af de 60 pct. af overskuddet, som er tilbage efter fradrag af selskabsskat.

Efter lovforslaget medregnes fortjeneste ved afståelse af aktier således fuldt ud i skattepligtig almindelig indkomst, når aktierne afstås mindre end 3 år efter erhvervelsen. Tab ved aktieafståelse efter mindre end 3 års ejertid skal som efter de gældende regler kun kunne fratrækkes i fortjeneste ved afståelse af andre aktier i det pågældende indkomstår eller i de 5 efterfølgende indkomstår.

Såfremt aktierne afstås efter mere end 3 års ejertid, nedsættes opgjort fortjeneste efter forslaget med 10 pct. for hvert års besiddelse ud over det 3. år. Ved afståelse i det 4. besiddelsesår nedsættes fortjeneste således med 10 pct., i det 5. år med 20 pct. og så fremdeles til og med det 8. besiddelsesår. Ved afståelse i det 8. år efter aktierens erhvervelse eller senere – dvs. efter mere end 7 års ejertid – medregnes halvdelen af opgjort fortjeneste i den skattepligtige særlige indkomst.

Ved opgørelsen af ejertidens længde lægges der som hidtil vægt på erhvervelses- og afståelsesdatoerne.

Efter de regler om aktieavancebeskatning, som blev indført fra 1. juli 1981, anses fondsaktier, som et selskabs aktionærer erhverver ved udnyttelse af de dem tildelte aktieretter, for erhvervet på tidspunktet for tildelingen af aktieretterne. Tilsvarende anses aktier, som et selskabs aktionærer erhverver ved udnyttelse af de dem tildelte tegningsretter, for erhvervet ved tildelingen af tegningsretterne.

En bibeholdelse af disse regler for hovedaktionærbeskatningen kan imidlertid medføre meget tilfældige resultater under aftrappingsordningen.

Som eksempel herpå kan nævnes, at hvor der sker kapitaludvidelse ved tildeling af fondsaktier, kan afståelse af en moderaktie og en fondsaktie lige efter kapitaludvidelsen medføre en højere beskatning af fortjeneste end afståelse af moderaktien lige inden kapitaludvidelsen. Dette gælder uanset, om moderaktien inden kapitaludvidelsen havde samme værdi, som moderaktien og fondsaktien tilsammen har efter kapitaludvidelsen. Den forskellige beskatning skyldes, at ejertiden for de afståede aktier er afgørende for beskatning af fortjeneste efter aftrappingsordningen, og at fondsaktier efter de gældende regler som nævnt anses for er-